

حمیده صفائی - وقتی به عکس های انقلاب نگاه می کنید در کنار انقلابیون، همان صف های اول عکس آیتا... مرعشی به چشم می آید که با به پای دیگران در تظاهرات حضور دارد. روزهای انقلاب بهانه ای شد تا با پسر ارشدش، محمدرضا، دخترش، فاطمه و پسر برادرش، حسن مرعشی و نوه اش، محمد هادی، به گفت و گو بنشینیم و خاطراتشان را بشنویم. با ما همراه باشید تا بیشتر با این فعال انقلابی شهر آشنا شوید.

خانواده سید کاظم اخوان مرعشی از خاطرات ایشان می گویند

آیتا... ضد تانک

عبا و عمامه بپاوردند و مجلس بشوند. با توجه به آموزه های مادر در سال های کودکی و نوجوانی آن ها خیلی سریع در این مسیر پیشرفت کردند و قبل از آن ۱۵ روز مجلس شدند و با خودشان فکر کردند علم، علم است و فعلا فرصت دارند پس می توانند مدتی بمانند و دروس فقه را آموزش ببینند.

حوزه را جدی نمی گرفتند

اخوان مرعشی مدت هفت سال دروس خارج فقه را تحت نظر اساتیدی مانند «سید محمد حجت»، «سید صدرالدین صدر»، «سید محمد تقی خوانساری»، «سید محمد رضا گلپایگانی»، «سید علی یثربی کاشانی»، «سید عبدالهادی شیرازی» و «سید حسین طباطبایی بروجردی» آموختند. علاوه بر این اساتید، مدتی که در قم بودند، به طور خصوصی به همراه دو تن از علمای دیگر درس فلسفه را نزد «امام راحل» فراگرفتند.

در این مدت آن ها خیلی دروس حوزه را جدی نمی گرفتند و بیشتر به دنبال کسب علم بودند، اما به این فکر نمی کردند از این علمی که می آموزند، استفاده ای هم نکنند. بنا به دلایلی وضعیت کشاورزی مثل سال های قبل خوب نبود و آن ها بی پول شدند و تصمیم گرفتند برای کسب درآمد به منبر بروند و مانند دیگر حوزه های مبلغ باشند. همین اتفاق سبب شد تا دروس حوزه را جدی تر بگیرند و بیشتر تلاش کنند. آن ها همیشه به فرزندانشان می گفتند، علت پیشرفت ما بی پولی بود.

حکم اجتهاد در بیست و هشت سالگی

آن ها همیشه با هم بودند، همین در کنار هم بودن سبب

مادرشان در قم نزد آیتا... «عبدالکریم حائری یزدی»، رئیس و مؤسس حوزه علمیه قم، رفت و به او گفت «ما آمده ایم تا در قم زندگی کنیم و پسرانم را به حوزه بفرستیم. برای زندگی در اینجا و تحصیل پسرانم به کمک شما نیاز داریم». زمانی که آن ها به قم می روند مصادف با همان روزهایی است که عبا و عمامه روحانیت را برمی داشتند و چادر از سرزن ها می کشیدند. آیتا... حائری در پاسخ گفت: «در این اوضاع می خواهی فرزندان طلبه شوند، این دیگر چکاری است؟» اما مادرشان مصمم به این کار بود. به همین دلیل آیتا... حائری یزدی که از شاگردان میرزای شیرازی بود و ارادت بسیاری به این خانواده داشت به آن ها کمک کرد تا در قم منزل می فراهم کرده، زندگی کنند. هر چند مادر اخوان مرعشی دوست داشت آن ها روحانی بشوند، اما خودشان علاقه ای نداشتند و مصمم به تحصیل در آلمان بودند و می خواستند پزشک شوند. برای رسیدن به این خواسته برای دریافت گذرنامه اقدام کردند. در آن دوران ۱۵ روز طول می کشید تا گذرنامه آماده شود. دو برادر با خودشان گفتند حالا که ۱۵ روز باید منتظر بمانیم، چه خوب است برویم مدرسه فیضیه و این مدت کوتاه دروس حوزه را هم بخوانیم و ببینیم آنجا چه خبر است. روزها در کلاس اساتید مختلف شرکت می کردند و بعد از ظهرها هم در گوشه ای می نشستند و با یکدیگر مباحثه می کردند. یک روز عصر که مشغول مباحثه بودند، آیتا... شهاب الدین مرعشی نجفی متوجه صحبت هایشان شد و چون برایش جالب بود پرسید «شما کی هستید؟» آن ها گفتند: «ما فرزندان محمدرضا مرعشی هستیم». او که از شاگردان پدرشان بود و از مباحثه آن ها خوشش آمده بود، گفت برایشان دو

می خواستند پزشک شوند

اخوان مرعشی بعد از فوت پدر، مدت سه سال در نجف ماندند اما پس از مدتی دچار مشکلات مالی شدند و به توصیه دوستان و آشنایان به رفسنجان برگشتند. سال هایی که در رفسنجان بودند علاوه بر کمک به مادر در باغات پسته، در مکتب و مدرسه به آموزش علوم فارسی پرداختند. در آن سال ها مادر که می دید بیشتر وقت پسرانش با درختان پسته و دام هایی که دارند سپری می شود، تصمیم گرفت آن ها را به قم ببرد تا در محضر اساتید دروس فقه را بخوانند.

● آیتا... سید کاظم اخوان مرعشی در ۱۵ شعبان ۱۳۳۷ ه. ق. (۲۶ اردیبهشت ۱۳۹۸ ش.) در نجف اشرف به دنیا آمد. به خاطر برادر دوقلویش «مهدی» که با هم یک ربع فاصله سنی داشتند، به «اخوان مرعشی» معروف شدند. نام فرزند اول به دلیل هم زمانی با نیمه شعبان، مهدی و فرزند دوم به خاطر ارادت پدر به «آیتا... کاظم یزدی»، «کاظم» گذاشته شد. این دو برادر از همان ابتدا در کنار یکدیگر بودند و علوم فقهی را با هم آموختند؛ به همین دلیل به اخوان مرعشی معروف شدند.

● نسب خانواده مرعشی به امام سجاد (ع) برمی گردد. جد بزرگشان، «میر قوام الدین مرعشی»، ملقب به «میر بزرگ»، از بزرگان سادات مرعشی است و سرسلسله سلاطین مرعشی مازندران است که حدود ۲۰۰ سال در این محدوده حکومت کردند. آن ها اولین ساداتی بودند که دین اثنی عشری را در شمال کشور ترویج دادند.

● «سید محمدرضا مرعشی»، از مرعشی های رفسنجان، ملقب به «رفسنجانی»، از شاگردان شیخ الشریعه اصفهانی، آیتا... آخوند خراسانی و آیتا... سید محمد کاظم یزدی بود. وی در سن پنجاه و شش سالگی بر اثر بیماری پروستات درگذشت و پسرانش را در پنج سالگی تنها گذاشت.

● «سیده مریم شیرازی»، دختر «سید میرزا اسد... شیرازی» است که پس از فوت پدر به مدت ۹ سال نزد عمویش «سید محمد حسن حسینی شیرازی» ملقب به «میرزای شیرازی» رشد کرد. وی پس از فوت همسرش به همراه فرزندان به رفسنجان برگشت و در باغات پسته رفسنجان مشغول به فعالیت شد. شاید اگر آموزه ها و تشویق های مادر اخوان مرعشی نبود، در مسلک روحانیت قرار نمی گرفتند.